

Nederlandse versie

23/02/26

Commentaar op de beslissing van het Hooggerechtshof van de Verenigde Staten - door Carlo Luigi Grabau

Feiten

Zoals verwacht heeft het Hooggerechtshof van de Verenigde Staten, met zes stemmen tegen drie, geoordeeld dat de Amerikaanse administratie haar bevoegdheden had overschreden door douanerechten op te leggen. Hierdoor wordt een bedrag van naar schatting 130 tot 160 miljard dollar aan tariefinkomsten ongeldig verklaard.

Het Hof heeft zich onthouden van het specificeren van de terugbetalingsmodaliteiten en gaf de voorkeur om deze kwestie aan de lagere rechtbanken over te laten.

President Trump reageerde snel en verklaarde dat de kwestie van terugbetalingen « de komende vijf jaar voor de rechtbanken zal komen ».

De administratie, duidelijk goed voorbereid, heroriënteerde onmiddellijk haar strategie door andere juridische gronden aan te wenden om wereldwijde douanerechten van 10 % in te voeren, verhoogd tot 15 % vanaf zaterdag 21 februari 2026. Deze maatregel bevestigt dat douanerechten een « fundamentele politieke overtuiging » blijven voor de president.

De financiële markten evalueren momenteel de impact, maar over het algemeen wordt aangenomen dat de administratie effectieve manieren zal vinden om het ritme van het innen van douanerechten te herstellen.

Toch blijft de zichtbaarheid beperkt voor bedrijven. Naast de onzekerheid over mogelijke terugbetalingen, moeten bedrijven nu ook rekening houden met de specifieke impact, per land en per sector, van de nieuwe invoerrechten.

Analyse

In essentie heeft het Hof vastgesteld dat de president de Wet inzake internationale economische noodsituaties (IEEPA) niet kan gebruiken om douanerechten op te leggen zonder uitdrukkelijke toestemming van het Congres. Deze wet was oorspronkelijk bedoeld om tegoeden te blokkeren, rekeningen te bevriezen en sancties op te leggen aan vijandige landen.

Het Hof heeft het Amerikaanse handelsbeleid op zich niet ongeldig verklaard; het heeft enkel het juridische instrument verworpen dat werd gebruikt om de douanerechten toe te passen. In de praktijk bevestigt het Hof dat douanerechten kunnen worden ingesteld, mits volgens de reguliere procedures. Dit impliceert een beperking van de « creativiteit » van de Amerikaanse administratie, die een standaard juridisch traject moet volgen.

Europese Unie – Verenigde Staten

Het handelsbeleid verandert weinig; het gaat vooral om de bureaucratie en de toepassing van regelgeving.

Een onderdeel van de EU-VS-overeenkomst was gebaseerd op het mechanisme dat door het Hof ongeldig werd verklaard. De gemiddelde invoerrechten van 15 % op Europese invoer bestond uit

normale douanerechten, aangevuld met een « wederzijds » recht dat via de noodtoestand werd opgelegd. Dit tweede onderdeel wordt door de beslissing getroffen.

In theorie hadden veel Europese producten kunnen terugvallen op lagere tarieven, maar in de praktijk zal dit niet gebeuren. Washington heeft al aangekondigd hoe het mechanisme zal worden vervangen. De douanerechten worden opnieuw ingevoerd op basis van andere wetten. Het juridische instrument verandert, niet het doel.

De volgende rechten blijven van kracht:

- strategische douanerechten, zoals voor auto's, staal, technologieën en gevoelige industriële sectoren;
- rechten gekoppeld aan handelspraktijken die als oneerlijk worden beschouwd, waaronder Europese digitale belastingen, subsidies of bepaalde industriële regelgeving;
- het tarief van 10 % (nu verhoogd tot 15 %), dat snel het ongeldig verklaarde tarief vervangt.

Het belangrijkste punt: de beslissing heeft alleen betrekking op rechten gebaseerd op de noodtoestand. Veel andere rechten blijven volledig van kracht.

Conclusie

Het protectionistische kader van de Verenigde Staten blijft vrijwel volledig intact.

Europa vreest niet zozeer een verdere verhoging van de douanerechten, maar de onzekerheid die ermee gepaard gaat. Voorheen bood het systeem een zekere voorspelbaarheid, waardoor Europese exporten naar de Verenigde Staten hun gang konden gaan; nu bewegen we naar een complexer systeem dat voortdurend herzien kan worden.

China blijft een bijzonder geval: de op Peking gerichte invoerrechten waren reeds gebaseerd op solide juridische gronden en kunnen zelfs verder worden aangescherpt. Strategisch is het essentieel te voorkomen dat Chinese goederen indirect via derde landen de Verenigde Staten binnenkomen.

Dit document is uitsluitend bedoeld voor professionele beleggers en in aanmerking komende tegenpartijen.

Het is bedoeld voor degene aan wie het gericht is

De informatie in dit document is louter informatief. Ze mogen zonder voorafgaande toestemming niet worden gereproduceerd, gekopieerd of verspreid onder andere personen. Ze kunnen op geen enkele manier worden beschouwd als een aansporing tot verkoop of een uitnodiging tot aankoop, ongeacht het type investering of financieel instrument.